

K E N D E L S E

Afsagt 2. juni 2026

(Højesteretsdommer Jørgen Steen Sørensen)

i

Faglig voldgiftssag FV2025-1073

Pharmadanmark

(advokat Louise Horn Aagesen)

mod

Danmarks Apotekerforening

(advokat Yvonne Frederiksen)

1. Problemstillingen

Sagen angår forståelsen af nogle bestemmelser i §§ 7 A – 7 F i Overenskomst mellem Danmarks Apotekerforening og Pharmadanmark angående arbejdsforhold og lønvilkår for farmaceuter beskæftigede på apotekerne i Danmark.

2. Påstande og bedømmelsesgrundlag

Pharmadanmark har påstået følgende:

Påstand 1:

Danmarks Apotekerforening skal anerkende, at Farmaceutoverenskomstens § 7B, stk. 2, og § 7E, stk. 3, skal forstås således, at farmaceuter, som udfører overarbejde, der ligeledes udføres som forskudt tid eller på søn- og helligdage, er berettiget til både overarbejdsbetaling samt til forskudt tidsbetaling henholdsvis søn- og helligdagsbetaling.

Påstand 2:

Danmarks Apotekerforening skal anerkende, at Farmaceutoverenskomstens § 7B, stk. 2, og § 7E, stk. 4, skal forstås således, at farmaceuter, som udfører ekstraarbejde, der ligeledes udføres som forskudt tid eller på søn- og helligdage, er berettiget til både ekstraarbejdsbetaling samt til forskudt tidsbetaling henholdsvis søn- og helligdagsbetaling.

Påstand 3:

Danmarks Apotekerforening skal anerkende, at Farmaceutoverenskomstens § 7E, stk. 5 og § 7F, stk. 4, skal forstås således, at farmaceuter, der udfører ekstravagter som over- eller ekstraarbejde, der ligeledes udføres som forskudt tid, på helligdage og/eller som dagvagtarbejde på lør-, søn- og helligdage, er berettiget til både ekstravagtsbetaling samt til forskudt tidsbetaling, henholdsvis helligdagsbetaling og/eller dagvagthonorarsbetaling.

Danmarks Apotekerforening har påstået frifindelse.

Parterne er enige om, at sagen skal bedømmes efter Overenskomst mellem Dansk Apotekerforening og Pharmadanmark angående arbejdsforhold og lønvilkår for farmaceuter beskæftigede på apotekerne i Danmark (juni 2024). Det fremgår af denne overenskomst, at den gælder fra 1. april 2024.

Parterne er også enige om, at der ved bedømmelsen skal tages højde for senere ændringer af overenskomsten (januar 2025).

3. Sagens behandling i voldgiftsretten

Sagen blev mundtligt forhandlet den 28. maj 2026 med højesteretsdommer Jørgen Steen Sørensen som opmand.

Partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten for Pharmadanmark var formand for Pharmadanmark Stine Hasling Mogensen og forhenværende formand for Pharmadanmark Rikke Løvig Simonsen.

Partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten for Danmarks Apotekerforening var apoteker Niels Kristensen og apoteker Peter Schjørring-Thyssen.

Der blev afgivet forklaring af A, B og C.

Der var efter votering ikke flertal for et resultat blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen skal derfor træffes af opmanden.

4. Sagsfremstilling

Sagen er rejst ved klageskrift af 20. december 2024.

Der er fremlagt oplysninger vedrørende en forligsaftale af 29. oktober 2021 mellem Pharmadanmark og Danmarks Apotekerforening. Det fremgår, at aftalen er indgået til fuld og endelig afgørelse af en voldgiftssag, som Pharmadanmark havde rejst på vegne af to medlemmer. Ifølge aftalen skulle der bl.a. efterbetales løn med henholdsvis 327.500 og 107.500 kr. til de pågældende.

Der er endvidere fremlagt en række andre bilag, herunder mailveksling mellem parterne.

5. Overenskomstgrundlag

Overenskomst mellem Danmarks Apotekerforening og Pharmadanmark angående arbejdsforhold og lønvilkår for farmaceuter beskæftigede på apotekerne i Danmark (juni 2024) gælder som anført fra 1. april 2024. Overenskomsten indeholder bl.a. disse bestemmelser:

"§ 7 A Tjenestetid

Stk. 1. Tjenestetiden aftales på ansættelsestidspunktet og anføres på ansættelsesbeviset, dog ikke for farmaceuter fleksibelt ansat, jf. § 1. Farmaceuter har pligt til at arbejde på apoteket og på de apoteket underlagte apoteksfilialer samt udføre serviceopgaver for apoteket.

Stk. 2. Den gennemsnitlige ugentlige tjenestetid er 37 timer – svarende til 160,33 timer pr. måned – der udregnes på basis af højst 6 normaluger. Brøker på 1/2 og derover regnes som hele timer, mindre brøker medregnes ikke. Der kan dog indgås aftaler om plustid, jfr. stk. 7.

...

§ 7 B Honorering af arbejdstid (normal og forskudt) (gældende til og med 31. marts 2025)

Stk. 1. Ved arbejdstid forstås den tid, farmaceuten er pligtig til at være på arbejde.

Ved normaltid forstås tidsrummet kl. 8.00 - 19.00 på ugens fem første hverdage og til kl. 16.00 på lørdage.

Stk. 2. Ved forskudttid forstås den tid, der arbejdes uden for normaltids jf. stk. 1. Der kan optjenes tillæg efter stk. 2, litra a) eller b), men ikke efter begge af den samme time.

a) Forskudttid beregnes som arbejdstid med et tillæg på 50 %. Dog er tillægget 25 % på hverdage mellem kl. 19.00 og kl. 20.00.

b) Alt arbejde på søn- og helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag samt nytårsaftensdag fra kl. 13.00, beregnes som arbejdstid med et tillæg på 100 %.

...

§ 7 B Honorering af arbejdstid (normal og forskudt) (gældende fra og med 1. april 2025)

Stk. 1. Ved arbejdstid forstås den tid, farmaceuten er pligtig til at være på arbejde. Ved normaltids forstås tidsrummet kl. 08.00 - 19.00 på ugens fem første hverdage.

Stk. 2. Ved forskudttid forstås den tid, der arbejdes uden for normaltids jf. stk. 1. Der kan optjenes tillæg efter stk. 2, litra a) eller b), men ikke efter begge af den samme time.

a) Forskudttid beregnes som arbejdstid med et tillæg på 50 %. Dog er tillægget 25 % på hverdage mellem kl. 19.00 og kl. 20.00 og på lørdage mellem kl. 08.00 og kl. 16.00. Tillægget for lørdage mellem kl. 08.00 og kl. 16.00 skal altid udbetales.

b) Alt arbejde på søn- og helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag samt nytårsaftensdag fra kl. 13.00, beregnes som arbejdstid med et tillæg på 100 %.

...

§ 7 C Skemalægning af arbejdstid

Stk. 1. Tjenestetiden kan kun kræves ændret efter aftale mellem parterne med de i § 3 fastsatte varsler, dog kan ændringer i arbejdstidskemaet ske med 4 ugers varsel.

...

§ 7 E Overarbejde/ekstraarbejde

Stk. 1. Over- og ekstraarbejde kan kun forlanges udført under epidemier og i tilfælde af sygdom, værnepligt, ferie, kursusdeltagelse og nødvendigt forfald for apotekeren eller farmaceuterne på apoteket. Over- og ekstraarbejde bør normalt varsles i god tid.

Stk. 2. Ved overarbejde og ekstraarbejde anvendes følgende timeløn: (skalaløn + udligningstillæg)/160,33.

Over- og ekstraarbejde betales med den i stk. 3-5 nævnte betaling eller opvejes ved erstatning (afspadsering) af de ydede timer med et tillæg svarende til de i stk. 3-5 nævnte tillæg, i hvilket tilfælde de ydede timer samt tillæg indsættes på farmaceutens afspadseringskonto.

Stk. 3. Overarbejde

Arbejdstid ud over 160,33 timer samt eventuel aftale om plustid betegnes som overarbejde.

For overarbejde betales på hverdage timeløn + 50 % og på søn- og helligdage betales timeløn + 100 %.

Stk. 4. Ekstraarbejde

Arbejdstid ud over den på ansættelsesbeviset anførte tjenestetid og indtil 160,33 timer betegnes som ekstraarbejde. Se også protokollat 1, side 19.

a) For ekstraarbejde betales timeløn + 15 %.

b) For ekstraarbejde, som varsles med en kortere frist end 24 timer, betales på hverdage timeløn + 50 % og på søn- og helligdage timeløn + 100 %.

Stk. 5. Ekstravagter på vagtapotek

Ekstravagter er udelukkende muligt på vagtapoteker, og hvis farmaceuten varetager vagttjenesten som defineret i § 7 F. Eventuelle andre farmaceuter end den, der varetager vagttjenesten, honoreres efter en af de øvrige bestemmelser i § 7, dog ikke § 7 F.

a) Hvis ekstravagter giver anledning til ekstraarbejde/overarbejde, skal timerne, som ikke afspadseres i skemaperioden, afregnes med tillæg på 25 % i stedet for den almindelige overarbejdsbetaling.

b) Hvis vagten er varslet med en kortere frist end 24 timer, udgør tillægget 50 %. Dette gælder for både deltidsansatte og fuldtidsansatte.

...

§ 7 F Vagttjeneste

...

Stk. 4. Vagttjeneste alle årets dage beregnes som normal arbejdstid i tidsrummet kl. 08.00 – 19.00 *. Vagttjeneste uden for dette tidsrum honoreres med arbejdstid plus 50 %. Vagttjeneste på helligdage, juleaftensdag, nytårsaftensdag fra kl. 13, påskelørdag fra kl. 13, nytårsdag og grundlovsdag honoreres med arbejdstid plus 50 %.

(* gældende fra 1. april 2025 gives der 25 % i tillæg på lørdage kl. 08.00-16.00. Tillægget for lørdage mellem kl. 08.00 og kl. 16.00 skal altid udbetales.)

Der ydes dagvagthonorarer for vagttjeneste på lørdage og på søn- og helligdage. Hvis vagttjenesten inden for et døgn er opdelt mellem flere farmaceuter, deles dagvagthonoraret forholdsmæssigt mellem dem.”

Baggrunden for 2024-overenskomsten er belyst i protokollatet ”Resultat af forhandlingerne om fornyelse af Overenskomst mellem Danmarks Apotekerforening og Pharmadanmark”, der er dateret 19. april 2024. Af protokollatet fremgår bl.a.:

"4. Ændrede tidspunkter for forskudttidstillæg

Med virkning fra 1. april 2025 ændres § 7 B, stk. 1, således at der ydes 25 % i forskudttidstillæg på alle lørdage fra kl. 8-16. Tillægget i perioden lørdage kl. 8-16 skal altid udbetales. I stk. 1, litra d, ophæves reglen om én lang lørdag.

...

9. Implementering af arbejdsgruppe om afspadsering, forskudttid og ekstra-/overarbejde

Med virkning fra 1. april 2024 tilføjes følgende som ny bestemmelse:

...

Samtidig foretages der en sproglig justering af og ændring i rækkefølgen i oplistningen i § 7 B og 7 E. Der udestår en afklaring af, hvordan de eksisterende regler skal forstås, og Pharmadanmark vil derfor indlede en faglig voldgift herom. Der er derfor alene tilsigtet sproglige ændringer ved følgende ændringer af § 7 B og 7 E

'§ 7 B Honorering af arbejdstid (normal og forskudt)

Stk. 1. Ved arbejdstid forstås den tid, farmaceuten er pligtig til at være på arbejde. Ved normaltid forstås tidsrummet kl. 8.00- 19.00 på ugens fem første hverdage og til kl. 16.00 på lørdage.

Stk. 2. Ved forskudttid forstås den tid, der arbejdes uden for normaltid jf. stk. 1. Der kan optjenes tillæg efter stk. 2, litra a) *eller* b), men ikke efter begge af den samme time. Det er altid den højeste sats, der vil gælde ved sammenfald af a) og b).

a) Forskudttid beregnes som arbejdstid med et tillæg på 50 %. Dog er tillægget 25 % på hverdage mellem kl. 19.00 og kl. 20.00.

b) Alt arbejde på søn- og helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag samt nytårsaftensdag fra kl. 13.00, beregnes som arbejdstid med et tillæg på 100 %."

Parterne er enige om, at overenskomsten kan føres tilbage til tidligere farmaceutoverenskomster fra 2021, 1981 og 1958. Uddrag af disse overenskomster er fremlagt i sagen.

Ved farmaceutoverenskomsten fra januar 2025 er der sket ændringer i forhold til 2024-overenskomsten. Bl.a. er bestemmelsen om ekstraarbejde i 2024-overenskomstens § 7 E, stk. 4, med virkning fra 1. januar 2025 bortfaldet, så al arbejdstid ud over den aftalte tjenestetid nu betegnes som overarbejde.

6. Forklaringer

A har forklaret bl.a., at han er Stilling 1 i Pharmadanmark. Han blev opmærksom på problemstillingen i 2020 og kontaktede B i Apotekerforeningen. Han anså det for en formssag, men B tilkendegav, at farmaceuter ikke kan få flere tillæg for samme arbejdstime. Når problemstillingen ikke har været fremme på et tidligere tidspunkt, skyldes det formentlig, at den først i de senere år er blevet aktuel, fordi der på grund af apotekernes udvidede åbningstider er flere farmaceuter, der arbejder på forskudttid.

Han er ikke enig i Apotekerforeningens forståelse af reglerne. Det er i den forbindelse ikke rigtigt, at reglerne om f.eks. overarbejde og forskudttid hver især tager højde for de relevante gener. De forskellige tillæg kompenserer for forskellige gener. Det vil heller ikke altid være klart, hvilke timer der dækker over forskudttid, og hvilke der dækker over overarbejde.

Der har siden 2020 været en håndfuld sager om spørgsmålet, uden at de har ført til faglige voldgiftskendelser. Det skyldes bl.a., at der er medlemmer, som af karrieremæssige grunde ikke har ønsket at få deres sag ført. Han kender den sag, der blev forligt i 2021. Kravene i sagen bygger på Pharmadanmarks forståelse af overenskomsten, og Apotekerforeningen havde ikke indsigelser mod selve opgørelsen. Pharmadanmark valgte at forlige sagen på lavere beløb, da man var bekymret for, at Apotekerforeningen kunne gøre synspunkter om passivitet gældende. Han troede, at parterne nu var enige om fortolkningen af overenskomsten, men det har vist sig ikke at være tilfældet. Derfor er den nu foreliggende sag nødvendig.

B har forklaret bl.a., at han er Stilling 2 i Apotekerforeningen. Han har været ansat i foreningen siden 2007.

Overenskomsten skal efter hans opfattelse fortolkes på den måde, som Apotekerforeningen gør gældende. Udtrykket "tjenestetid" i § 7 A er den arbejdstid, der fremgår af farmaceutens ansættelsesbevis. Tjenestetiden kan være både normaltid, forskudttid og vagttjenestetid. Det giver i praksis ikke problemer at afgrænse, hvornår der f.eks. er tale om overarbejde eller forskudttid, og det giver ikke mening, at apotekerne skulle kunne spekulere i ordningen. Det skyldes bl.a. reglerne om skemalægning i § 7 C og de strenge betingelser i § 7 E, stk. 1, for, hvornår der overhovedet kan pålægges overarbejde. Det er heller ikke rigtigt, at man er nødt til at anvende f.eks. reglerne om forskudttid og overarbejde på de samme arbejdstimer for, at farmaceuten skal blive fuldt kompenseret for de relevante gener. Det skyldes, at § 7 E, stk. 3, om overarbejde graduerer tillægget efter, om der er tale om overarbejde på hverdage eller på f.eks. søn- og helligdage. Bestemmelserne i 1981-overenskomsten støtter foreningens forståelse.

Apotekerforeningen står for lønafregning for alle farmaceuter, og praksis på området har altid været på linje med foreningens fortolkning. Det gælder også på farmakonomområdet, og her har det aldrig været gjort gældende, at fortolkningen er forkert. Han husker den sag, der blev forligt i 2021. Den var meget speciel og blev forligt på langt lavere beløb, end der var rejst sag om. Det blev ikke

specificeret, hvad forligsbeløbet nærmere skulle dække, og forliget kan ikke tages til indtægt for, at der var enighed om den nu foreliggende problemstilling. Han kan ikke genkende As forklaring på, at spørgsmålet ikke før nu har været rejst i faglig voldgift. Det har med sikkerhed foreligget siden 2015, hvor apotekernes mulighed for at etablere frivillige filialer og apoteksudsalg blev lempet.

Bestemmelsen i § 7 B, stk. 2, om, at der kan optjenes tillæg efter litra a eller b, men ikke efter begge bestemmelser af den samme time, kom ind i 2024, hvor arbejde om lørdagen blev flyttet fra normaltid til forskudttid. Bestemmelsen skyldes, at man var opmærksom på den foreliggende uenighed og ville sikre, at den ikke også kunne opstå i forhold til tillæggene i litra a og b.

C har forklaret bl.a., at han er Stilling 3 i Apotekerforeningen. Han har været ansat i ca. 50 år og har altid haft med lønspørgsmål at gøre.

Apotekerforeningen håndterer al lønadministration for apotekerne. Det foreliggende spørgsmål har altid været håndteret som forklaret af B. Den samme problemstilling foreligger på farmakonomområdet, og Apotekerforeningen har altid håndteret den ligesom på farmaceutområdet. Det har der aldrig været sat spørgsmålstejn ved.

7. Opmandens begrundelse og resultat

7.1. Sagens baggrund og problemstilling

Overenskomst mellem Danmarks Apotekerforening og Pharmadanmark angående arbejdsforhold og lønvilkår for farmaceuter beskæftigede på apotekerne i Danmark (juni 2024) indeholder bestemmelser om bl.a. tjenestetid (§ 7 A), honorering af arbejdstid (§ 7 B), skemalægning af arbejdstid (§ 7 C), overarbejde/ekstraarbejde (§ 7 E) og vagttjeneste (§ 7 F).

Sagen angår spørgsmål om den indbyrdes sammenhæng mellem disse bestemmelser.

For så vidt angår overarbejde er spørgsmålet efter påstand 1, om farmaceuter ved overarbejde, der udføres som forskudt tid, er berettiget til både overarbejdsbetaling efter § 7 E, stk. 3, 2. pkt., og forskudttidsbetaling efter § 7 B, stk. 2.

Tilsvarende spørgsmål foreligger efter påstand 2 og 3 for så vidt angår ekstraarbejdsbetaling (overenskomstens § 7 B, stk. 2, og § 7 E, stk. 4) og ekstravagtsbetaling (overenskomstens § 7 E, stk. 5, og § 7 F, stk. 4).

Særligt for så vidt angår ekstraarbejdsbetaling er problemstillingen kun relevant for farmaceuter, der har udført ekstraarbejde til og med 31. december 2024. Det skyldes, at bestemmelsen om ekstraarbejde i overenskomstens § 7 E, stk. 4, bortfaldt fra 1. januar 2025.

7.2. Parternes overordnede synspunkter

Pharmadanmark har overordnet anført navnlig, at den retsstilling, der fremgår af påstand 1-3, følger af de relevante bestemmelsers ordlyd og indbyrdes sammenhæng. Den følger også af bestemmelsernes formål, da f.eks. overarbejdsbetaling og forskudttidsbetaling kompenserer for forskellige ulemper og derfor må gælde samtidig. Retsstillingen understøttes af sammenhængen med 1981-

overenskomsten, af fagretlig praksis og af parternes forlig i 2021 i en tilsvarende sag. Den praksis, der har været fulgt i de foreliggende spørgsmål, kan ikke tillægges betydning, da Pharmadanmark ikke har været bekendt med den, og da praksis er i strid med overenskomstbestemmelsernes ordlyd og formål. Praksis giver også anledning til opgørelsesproblemer.

Danmarks Apotekerforening har overordnet anført navnlig, at de relevante bestemmelsers ordlyd og indbyrdes sammenhæng fører til, at Pharmadanmarks fortolkning ikke er korrekt. Bestemmelsernes formål taler heller ikke for Pharmadanmarks synspunkt, da de pågældende bestemmelser hver især kompenserer for de relevante ulemper. Sammenhængen med 1981-overenskomsten og fagretlig praksis kan ikke føre til et andet resultat, og det samme gælder parternes forlig i 1981. Forliget er indgået uden præjudice og støtter heller ikke i øvrigt Pharmadanmarks synspunkter. Praksis i de foreliggende spørgsmål har altid været på linje med Apotekerforeningens fortolkning og har ikke været anfægtet før nu. Praksis giver ikke anledning til opgørelsesproblemer.

7.3. Min vurdering

Parterne er enige om, at problemstillingerne i Pharmadanmarks påstande 1-3 grundlæggende er de samme.

I det følgende tager jeg derfor udgangspunkt i problemstillingen i påstand 1. Spørgsmålet er her, om der ved overarbejde, der udføres som forskudt tid, er ret til både overarbejdsbetaling efter § 7 E, stk. 3, 2. pkt., og forskudttidsbetaling efter § 7 B, stk. 2.

Overenskomstens § 7 A har overskriften "Tjenestetid". Efter bestemmelsens stk. 1, 1. pkt., aftales tjenestetiden på ansættelsestidspunktet og anføres på ansættelsesbeviset. Efter stk. 2, 1. pkt., er den gennemsnitlige ugentlige tjenestetid 37 timer, svarende til 160,33 timer pr. måned. Tjenestetiden udregnes på basis af højst 6 normaluger.

Overenskomstens § 7 B har overskriften "Honorering af arbejdstid (normal og forskudt)". Efter bestemmelsens stk. 1, 1. pkt., forstås ved arbejdstid den tid, farmaceuten er pligtig til at være på arbejde. Efter 2. pkt. forstås ved normaltid tidsrummet kl. 08:00-19:00 på ugens fem første hverdage (og indtil 1. april 2025 også til kl. 16:00 på lørdage).

Efter stk. 2, 1. pkt., forstås ved forskudttid den tid, der arbejdes uden for normaltid, jf. stk. 1. Efter stk. 2, 2. pkt., kan der optjenes tillæg efter stk. 2, litra a og b, men ikke efter begge bestemmelser af den samme time. Efter litra a beregnes forskudttid som arbejdstid med et tillæg på 50 %, dog 25 % på hverdage mellem kl. 19:00 og 20:00 (og fra 1. april 2025 også på lørdage mellem kl. 08.00 og 16.00). Efter litra b beregnes alt forskudttidsarbejde på søn- og helligdage og visse andre dage som arbejdstid med tillæg af 100 %.

Overenskomstens § 7 E har overskriften "Overarbejde/ekstraarbejde". Efter bestemmelsens stk. 1, 1. pkt., kan bl.a. overarbejde kun forlanges udført under særlige omstændigheder, f.eks. under epidemier.

Efter bestemmelsens stk. 3, 1. pkt., betegnes arbejdstid ud over 160,33 timer (dvs. ud over den gennemsnitlige ugentlige tjenestetid, jf. § 7 A, stk. 2, 1. pkt.) som overarbejde. Efter 2. pkt. betales der for overarbejde på hverdage timeløn + 50 % og på søn- og helligdage timeløn + 100 %.

Til det anførte bemærker jeg:

Der foreligger ikke nærmere oplysninger om de pågældende overenskomstbestemmelser forhistorie, og det er heller ikke i øvrigt muligt at fastslå, hvilke fælles forudsætninger parterne måtte have haft med hensyn til forståelsen af dem. Udgangspunktet for bedømmelsen af sagen er derfor navnlig bestemmelsernes ordlyd og indbyrdes placering i overenskomsten.

Overenskomstens § 7 B, stk. 1 og 2, regulerer spørgsmål om honorering af arbejdstid. Det fremgår af bestemmelsens overskrift, at arbejdstid kan være normal og forskudt, og det fremgår af stk. 1, 1. pkt., at der ved arbejdstid forstås den tid, farmaceuten er pligtig til at være på arbejde. Det sidste må naturligt forstås som den tid, der er aftalt på ansættelsestidspunktet og anført på ansættelsesbeviset, dvs. gennemsnitligt 37 timer pr. uge, svarende til 160,33 timer pr. måned, jf. § 7 A, stk. 1 og 2.

Udtrykket "arbejdstid" i § 7 B – der som anført kan være normal eller forskudt – må således anses for sammenfaldende med udtrykket "tjenestetid" i § 7 A.

Overenskomstens § 7 E regulerer spørgsmål om overarbejde (og indtil 1. januar 2025 også ekstraarbejde). Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, 1. pkt., at der ved overarbejde bl.a. forstås arbejdstid ud over 160,33 timer. Der er således tale om arbejdstid, som ligger ud over den arbejdstid, der er reguleret i § 7 B.

Jeg finder herefter, at en naturlig forståelse af sammenhængen mellem bestemmelserne i § 7 B, stk. 1 og 2, og § 7 E, stk. 3, indebærer, at arbejdstid, der er omfattet af § 7 B, stk. 1 og 2 (uanset om den er normal eller forskudt), ikke også kan være omfattet af § 7 E, stk. 3. Det følger heraf, at forskudtidsarbejde, der udløser tillæg efter § 7 B, stk. 2, ikke også kan anses for overarbejde efter § 7 E, stk. 3, 1. pkt., og dermed udløse tillæg efter bestemmelsens 2. pkt.

Bestemmelsernes formål må antages at være at kompensere for ulempen i at skulle arbejde henholdsvis på ubekvemme tidspunkter og på overtid (og indtil 1. januar 2025 på ekstratid). Disse formål taler efter min opfattelse ikke for en anden forståelse end den anførte. Jeg lægger vægt på, at bestemmelserne i § 7 B, stk. 1 og 2, om forskudtids og § 7 E, stk. 3, om overarbejde hver især graderer tillægget (kompensationen) efter, om der er tale om arbejde på f.eks. hverdage eller på søn- og helligdage.

Den omstændighed, at gradueringen ikke er helt den samme efter de to bestemmelser, kan efter min opfattelse ikke føre til et andet resultat. Jeg lægger bl.a. vægt på, at apotekernes principielle mulighed for at "spekulere" i ordningen må anses for meget begrænset som følge af bestemmelsen i § 7 C om skemalægning og som følge af betingelserne i § 7 E, stk. 1, for at pålægge overarbejde. Det må i den forbindelse lægges til grund, at der ikke fra Pharmadanmarks side har været rejst sager om spekulation.

Heller ikke sammenhængen med 1981-overenskomsten, fagretlig praksis eller det forlig, der blev indgået i en anden sag i 2021, kan efter min opfattelse føre til et andet resultat. Om fagretlig praksis bemærker jeg, at tidligere voldgiftskendelser må forstås i lyset af omstændighederne i de enkelte sager, herunder de pågældende overenskomster. Om forliget i 2021 bemærker jeg, at det efter

bevisførelsen må anses for indgået uden præjudice, og at det heller ikke efter sit indhold kan anses for at støtte Pharmadanmarks synspunkter. Jeg lægger bl.a. vægt på, at det ikke fremgår, hvilke beløbsposter forligsbetøbet dækker over.

Endelig bemærker jeg, at det efter min opfattelse ikke kan tillægges betydning, at det i overenskomstens § 7 B, stk. 2, er særligt bestemt, at der ikke af den samme arbejdstime kan optjenes tillæg efter både litra a og b. Det skyldes, at det efter bevisførelsen – navnlig protokollatet af 19. april 2024 og Bs forklaring – må lægges til grund, at den foreliggende tvist var kendt på tidspunktet for 2024-overenskomsten, og at hensigten med bestemmelsen alene har været fremover at undgå tvivl med hensyn til de nævnte tillæg. Jeg finder derfor, at der ikke er grundlag for modsætningsslutninger fra bestemmelsen.

Med hensyn til Pharmadanmarks påstande 2 og 3 om ekstraarbejdsbetaling (overenskomstens § 7 B, stk. 2, og § 7 E, stk. 4) og ekstravagtsbetaling (overenskomstens § 7 E, stk. 5, og § 7 F, stk. 4) bemærker jeg, at parterne som anført er enige om, at problemstillingen grundlæggende er den samme som efter påstand 1.

Jeg henviser derfor med hensyn til disse påstande til det, som jeg har anført vedrørende påstand 1.

Jeg bemærker for alle påstandes vedkommende, at praksis i de foreliggende spørgsmål efter bevisførelsen, navnlig forklaringerne fra B og C, må antages at have været i overensstemmelse med det anførte. Der er ikke grundlag for at antage, at praksis skulle give anledning til særlige opgørelsesmæssige vanskeligheder.

7.4. Konklusion

Som følge af det anførte tager jeg Danmarks Apotekerforenings påstand om frifindelse til følge.

T h i b e s t e m m e s:

Danmarks Apotekerforening frifindes.

Parterne skal betale egne sagsomkostninger og skal hver betale halvdelen af opmandens honorar.

København, den 2. juni 2026

Jørgen Steen Sørensen